

Dato: 28. maj 2014

Miljøminister Kirsten Brosbøl
Fødevarerminister Dan Jørgensen

Cc. Folketingets Miljøudvalg

Danmarks
Naturfredningsforening

Masnedøgade 20
2100 København Ø
Telefon: 39 17 40 00
Mail: dn@dn.dk

Fodslæbende myndigheder ansvarlige for fortsat ødelæggelse af et af landets vigtigste naturområder

Kære Kirsten Brosbøl / Kære Dan Jørgensen

Gennem de seneste 4-5 år har vi gentagne gange konstateret, anmeldt, påklaget og kommunikeret den fortsatte ødelæggelse af en af landets vigtigste engfuglelokaliteter – Værnengene i Vestjylland.

Senest i de forløbne uger er der foregået opløjning af beskyttet natur, gylleudbringning og høslæt i strid med reglerne i området og naturens tarv. Myndighedernes håndhævelse spiller fallit og naturen forsvinder.

Lovgivningen er i dag skruet sådan sammen, at det er den enkelte kommune som skal vurdere sager og påse at naturbeskyttelseslovgivningen overholdes, når en ejer anmelder en påtænkt aktivitet i et Natura 2000 område. Områder som staten har forpligtet sig til at beskytte og udvikle i retning af gunstig bevaringsstatus.

Værnengene er fredet, EF Fuglebeskyttelsesområde, omfattet af Natura 2000 og Naturbeskyttelseslovens §3. Der er udbetalt millioner af offentlige kroner i kompensation og erstatninger til ejerne, men formanden for kommunens Teknik- og Miljøudvalg, Ole Kamp, fastslår alligevel i JydskeVestkysten d. 22. maj: "Som jeg ser det, så er bønderne sikret ret til at drive området som de har gjort det i årevis, men afbrudt af en periode hvor de fik tilskud til særlig miljøvenlig drift".

Vi konstaterer at Ringkøbing Skjern Kommune indtil for nyligt tilsyneladende systematisk har undladt at administrere lovgivningen korrekt, ved at se i gennem fingrene med at påtænkte aktiviteter ikke anmeldes til kommunen af lodsejerne (§ 19 i Naturbeskyttelsesloven) og at lodsejerne ikke søger om dispensation for §3 i Naturbeskyttelsesloven. Desuden har kommunen undladt at reagere på anmeldelser, hvorefter ejeren efter 4 uger kan iværksætte den påtænkte aktivitet. Dermed kan kommunen undlade at træffe afgørelser, der kan udløse en erstatning til lodsejerne, såfremt der er tale om en lovlig, men uønsket aktivitet. Desuden fratages grønne organisationer – og for så vidt også staten - muligheden for at forholdet kan påklages og vurderes af Natur- og Miljøklagenævnet. Kommunen har i stedet udvist passivitet og videreført praksis fra det daværende Ringkøbing Amt. En praksis som Natur- og Miljøklagenævnet nu har underkendt ved at fastslå at Værnengene er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Vi kan dog konstatere at Ringkøbing Skjern Kommune tilsyneladende fortsat er af den opfattelse, at den reviderede fredning fra 2004 indebærer en lempelse af bestemmelserne i Naturbeskyttelsesloven.

Danmarks Naturfredningsforening har tidligere efterlyst et løbende engagement i sagen fra Naturstyrelsens side. Men Naturstyrelsen har hver gang understreget overfor os, at man ikke

har hjemmel eller anden mulighed for at sikre en ensartet administration i kommunernes konkrete sagsbehandling med mindre kommunen beder om hjælp. Naturstyrelsen har øjensynligt heller ikke mulighed eller tradition for at indbringe kommuner for Statsforvaltningen, selv når der er kendskab til graverende forhold i kommunens forvaltning.

Med fortsat passivitet i denne sag pålægger Miljøministeriet reelt Danmarks Naturfredningsforening en rolle vi hverken kan eller vil spille i forhold til at sikre respekt for og overholdelse af naturbeskyttelseslovgivningen.

Da naturbeskyttelseslovens §3 samt "anmeldeordningen" under habitatbekendtgørelsen gennemfører de juridiske beskyttelsesforpligtelser under EU's naturdirektiver til at beskytte natur og arternes levesteder, er det dybt problematisk i forhold til overholdelse af EU forpligtelserne, hvis en kommune ikke på fyldestgørende vis administrerer lovgivningen. Selv om kommunerne har ansvaret for beskyttelsen af naturen i de EU beskyttede områder, er det den til enhver tid siddende regering og miljøminister, der skal stå på mål for sagen, overfor EU Kommissionen.

Den konkrete sag viser, at det er nødvendigt, at Miljøministeriet påtager sig ansvaret for at sikre en ensartet administration af beskyttelsen, på tværs af kommunegrænser. Såfremt en del af problemet er en uafklaret fordeling af den økonomiske byrde mellem staten og kommunerne, som et erstatningskrav som følge af kommunens indgreb mod uhensigtsmæssige dyrkningstiltag kan medføre, må det løses. Vi anser det for meget uhensigtsmæssigt og et negativt incitament for beskyttelsen, såfremt der er uklarhed på dette punkt og de internationale beskyttelsesforpligtelser dermed slår mod den enkelte kommunekasse.

Derfor vil vi opfordre til:

- At Miljøministeriet overfor kommunen og lodsejerne præciserer indholdet af den gældende fredning på Værnengene på baggrund af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse, samt om nødvendigt tager initiativ til alene – eller sammen med Danmarks Naturfredningsforening – at rejse en ny fredningssag for området.
- At anmeldeordningen revideres således at kommunen skal svare på en anmeldelse inden 4 uger.
- At der i den kommende folketingssamling sker en revision af naturbeskyttelsesloven, bl.a. bestemmelserne i § 19b-e, således at der skabes et udtrykkeligt grundlag for Naturstyrelsen til at gribe ind i sådanne sager vedrørende Natura 2000.
- At der etableres en "Task Force" i samarbejde med KL, der sikrer den nødvendige forvaltning og fremdrift i Natura 2000 områderne, samt at et eventuelt økonomisk mellemværende mellem stat og kommuner afklares.
- At Naturstyrelsen, eller f.eks. et uafhængigt "Natur- og Miljøtilsyn" gives mulighed for at følge Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser til dørs når de skal følges op af handling eller lovliggørelse
- At Fødevarerministeriet præciserer overfor lodsejerne at krydsoverensstemmelseskrav 1.23 – "Beskyttelse af naturtyper beliggende i et Natura 2000 område" er gældende i Værnengene.

Med venlig hilsen

Ella Maria Bisschop-Larsen
Præsident